

สถาบัน THE BEST CENTER

2145/7 ช.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต่อชั้นมาที่ ๑

คู่มือเตรียมสอบ

เจ้าพนักงานดูเงินปฏิบัติงาน

กรมธนารักษ์

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ปี 64

หลักสูตรและวิธีการสอนแบ่งเป็น

ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน ดังต่อไปนี้

- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2536
- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2561
- กฎหมายที่ใช้ในการรับและเปลี่ยนเงินตราและสิ่งของที่มีค่าในประเทศ
พ.ศ. 2548
- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติไทยและชนบัตรไทย
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์
- ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการ

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร. 081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

**คู่มือสอบเจ้าพนักงานดูแลเงินปฏิบัติงาน
กรมธนารักษ์**

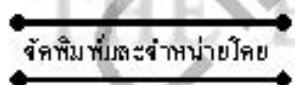
รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมนสขอาจารย์ชั้นนำ บัวชุม (ศิวะพร ถุงย่อง ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 081-496-9907, 0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือเตรียมสอบ
เจ้าพนักงานดูเงินปฏิบัติงาน
กรมธนารักษ์

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270-

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือเตรียมสอบสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานคุ้มครองปฎิบัติงาน
กรมอุตสาหกรรม เล่นนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียง
ขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ
เล่นนี้ขึ้นมา ภายใต้หลักการสอนที่เน้นความเข้าใจ ความคิด ทักษะ การแก้ไขปัญหา พร้อม
กับการฝึกทักษะภาษาไทย นาฬิกา เป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความ
พร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับเลือกเข้ามาสอบ THE BEST CENTER ที่ได้ให้การ
สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่นนี้สามารถตอบโจทย์ขึ้นมาเป็น
เล่นได้ พร้อมกับนักศึกษาทุกท่าน ขอเชิญชวนนักศึกษาทุกท่านที่สนใจเข้าร่วมฟังความ
คิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน¹
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมธนารักษ์	1
➤ พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501	4
◆ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2536	18
➤ พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491	25
◆ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2561	30
➤ กฎกระทรวงกำหนดบทลงโทษและวิธีการในการรับและเปลี่ยนเครื่องหมายค่าปันชាតุต พ.ศ. 2548	33
➤ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหนังสืองานราชการ พ.ศ. 2547	35
◆ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหนังสืองานราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560	46
➤ พระราชบัญญัติที่ราชกิจจุล พ.ศ. 2562	54
◆ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติ ที่ราชกิจจุล พ.ศ. 2562	66
◆ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานการบริการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560	70
◆ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540	109
➤ ความรู้ที่นำไปเกี่ยวกับเครื่องหมายค่าปันไทยและธนบัตรไทย	144
➤ เทคนิคการตรวจพิสูจน์เครื่องหมายค่าปัน	169
➤ ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์	184
◆ แนวข้อสอบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป	194
➤ ความรู้เกี่ยวกับการบริการ	222
➤ ความรู้ด้านการประมงงาน	242
◆ แนวข้อสอบการให้บริการ	251
◆ แนวข้อสอบเจ้าหน้าที่งานดูแลเรือ	259
◆ แนวข้อสอบศักดิ์สิทธิ์ เศรษฐกิจ การเมือง	262
➤ เทคนิคการสอบสวนอาชญากรรม	268

▣ ความรู้เกี่ยวกับกรมธนารักษ์

➤ ประวัติองค์กร

กรมธนารักษ์ จัดตั้งขึ้นโดยการรวมกรมพระคลังมหาสมบัติ กรมเงินตรา กรมรักษาที่หลวงและกัลปนา กับกรมกระยาปณ์สิทธิชัยการเข้าด้วยกัน เมื่อ วันที่ 23 พฤษภาคม 2476 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง ระเบียบกรมในกระทรวงการคลัง พุทธศักราช 2476 โดยใช้ชื่อว่า “กรมพระคลัง” ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กรมคลัง” เมื่อ วันที่ 9 ธันวาคม 2476 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงการคลัง พุทธศักราช 2476 จากนั้นได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2495 จึงได้เปลี่ยนชื่อจากกรมคลัง เป็น “กรมธนารักษ์” เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2495 ทราบจนถึงปัจจุบัน

➤ สถานที่ตั้ง

ทำการกรมธนารักษ์ตั้งอยู่ในพระบรมหาราชวังบริเวณริมถนนเจริญขัณฑ์นิเวศ ตั้งแต่มีการจัดตั้ง กรมเป็นต้นมา จนถึงปี พ.ศ. 2502 ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 ได้ย้ายที่ทำการจากพระบรมหาราชวังมาตั้งอยู่ที่ถนนจักรพงษ์ แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร และในปี พ.ศ. 2535 ได้ย้ายที่ตั้งทำการจากถนนจักรพงษ์ มาอยู่ในบริเวณกระทรวงการคลัง ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จนถึงปัจจุบัน

➤ หน่วยงานในสังกัดกรมธนารักษ์

กรมธนารักษ์ มีหน่วยงานในสังกัดที่มีสำนักงานตั้งอยู่ภายนอกอาคารกรมธนารักษ์ได้แก่

- ◆ สำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน ตั้งอยู่ที่ชุมชนบุตรี ถนนเจ้าฟ้า แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
- ◆ สำนักบริหารเงินตรา ตั้งอยู่ที่ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- ◆ สำนักประเมินราคาระพย์สิน ตั้งอยู่ที่อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
- ◆ สำนักกฎหมายปณ. ตั้งอยู่ที่ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ. (Hub) 6 แห่ง ได้แก่

- ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ.จังหวัดขอนแก่น

- ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ.จังหวัดอุบลราชธานี

- ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ.จังหวัดเชียงใหม่

- ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ.จังหวัดนนทบุรี

- ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ.จังหวัดสงขลา

- ศูนย์บริหารจัดการเรียนรู้กฎหมายปณ.จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นอกจากนี้ ยังมี บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์จำกัด (ธพส.) เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแล ของกรมธนารักษ์ ตั้งอยู่ที่ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

➤**วิสัยทัศน์**

บริหารทรัพย์สินของแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยหลักธรรมาภิบาล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่สมดุล และยั่งยืน

➤**พันธกิจ**

1. บริหารจัดการที่ราชพัสดุให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. ประเมินราคากองสังหาริมทรัพย์ให้ได้มาตรฐานสากล
3. ผลิตและบริหารจัดการเครื่องหมายป้องกันและคุ้มครองสิ่งที่ต้องการใช้ในระบบเศรษฐกิจ
4. จัดแสดง เผยแพร่ และดูแลรักษาทรัพย์สินมีค่าของรัฐตามหลักวิชาการ เพื่อสืบอดมรดกทาง

วัฒนธรรม

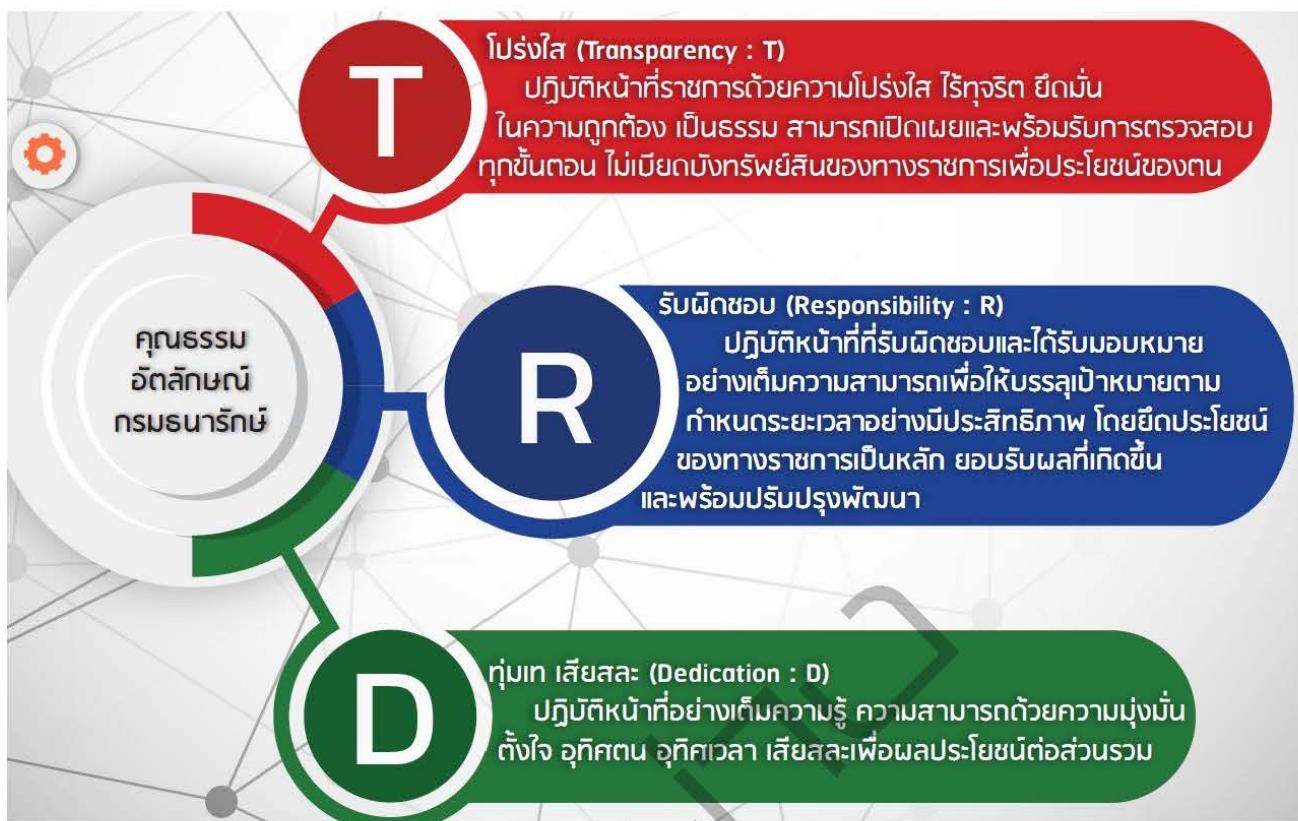
ของชาติ

➤**ภารกิจ**

1. ปกคล้อง ดูแล บำรุงรักษา ให้ใช้ จัดประโยชน์ จัดทำนิทรรศน์ และดำเนินการในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับ ที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ
2. จัดทำ นำออกใช้ และรับคืนหรือยกย้ายป้องกันและดำเนินการเกี่ยวกับเงินตราตามกฎหมายว่าด้วย เงินตราและงานรับจำนำของ
3. รับ - จ่าย ควบคุมเงินคงคลังให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมาย ที่ดิน
5. จัดแสดง เผยแพร่ และอนุรักษ์ทรัพย์สินมีค่าของรัฐ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามระเบียบ กรมธนารักษ์

นายยุทธนา אחิมการุณ
อธิบดีกรมธนารักษ์

➤ ค่านิยมองค์กร

รักษ์ทรัพย์สิน ยินดีบริการ
งานมีฝีมือ ยึดถือคุณธรรม

➤ วัฒนธรรมองค์กร

ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตบริการ
ประสานสามัคคี ภักดีองค์กร

➤ ประเด็นยุทธศาสตร์กรมธนารักษ์

1. การบริหารทรัพย์สินของประเทศไทยเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. การบริหารทรัพย์สินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน
3. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

พระราชบัญญัติ

เงินตรา

พ.ศ. ๒๕๐๑

กฎหมายพิเศษ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑”

มาตรา ๒^(๑) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช ๒๔๗๑
- (๒) พระราชบัญญัติเงินตราแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๑
- (๓) พระราชบัญญัติเงินตราแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๔) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๕) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒
- (๖) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓
- (๗) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๔
- (๘) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๙) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๑๐) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๗
- (๑๑) พระราชบัญญัติระบบเงินตราชั่วคราว (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๑

มาตรา ๔^(๑) ในพระราชบัญญัตินี้

^(๑) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๕/ตอนที่ ๖๔/หน้า ๔๐๕/๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๑

^(๒) มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๗๖

“ค่าสมอภาค”^[๑] (ยกเลิก)

“อัตราแลกเปลี่ยนตามค่าสมอภาค”^[๒] (ยกเลิก)

“กองทุนการเงิน”^[๓] หมายความว่า กองทุนการเงินระหว่างประเทศตามข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิก

“ใบสำคัญสิทธิชี้อ่อนไหว”^[๔] หมายความว่า ใบสำคัญสิทธิชี้อ่อนไหวของที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ

“ซื้อหรือขายหันที” หมายความว่า ซื้อหรือขายโดยโอนตามคำสั่งทางโทรเลข

“หลักทรัพย์ต่างประเทศ” หมายความว่า

(๑) หลักทรัพย์ของรัฐบาลต่างประเทศหรือของสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

(๒) หลักทรัพย์ที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกคำประกันการชำระหนี้ตามหลักทรัพย์นั้น

(๓) ตราสารที่สถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกออกให้เป็นหลักฐานว่า ผู้ถือตราสาร ได้มีส่วนร่วมกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกในการให้ภัยเงินแก่รัฐบาลสมาชิก หรือองค์กรของรัฐบาลสมาชิกของสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกตามจำนวนดังระบุไว้ในตราสารนั้น

“อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด” หมายความว่า ความยึดหย่อนแห่งน้ำหนักและเนื้อโลหะของเครื่องหมายปั๊มจากอัตราที่กำหนด

“เงินตราที่พึงปฏิบัติได้” หมายความว่า เงินตราของประเทศที่รับปฏิบัติแล้วตามพันธะที่ตั้งไว้ตามหมวด ๘ แห่งข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงินที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“พนักงานเจ้าหน้าที่”^[๕] หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

^[๑] มาตรา ๔ นิยามว่า “ค่าสมอภาค” ยกเลิกโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๙

^[๒] มาตรา ๔ นิยามว่า “อัตราแลกเปลี่ยนตามค่าสมอภาค” ยกเลิกโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๙

^[๓] มาตรา ๔ นิยามว่า “กองทุนการเงิน” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๙

^[๔] มาตรา ๔ นิยามว่า “ใบสำคัญสิทธิชี้อ่อนไหว” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๙

^[๕] มาตรา ๔ นิยามว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๖

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้^{๔๒}

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎหมายที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

เงินตราและหน่วยของเงินตรา

มาตรา ๖ เงินตราได้แก่ เหรียญกษาปณ์และชนบัตร

มาตรา ๗ หน่วยของเงินตราเรียกว่า “บาท” หนึ่งบาทแบ่งเป็นหนึ่งร้อยสตางค์ คำว่า “บาท” นั้น จะใช้เครื่องหมาย “บ.” แทนก็ได้

มาตรา ๘^{๔๓} ค่าสมอภาคของบาทได้แก่ ค่าของบาทที่กำหนดโดยเทียบกับหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินหรือเทียบกับเงินตราสกุลอื่น หรือเทียบกับค่าที่คำนวณให้จากเงินตราสกุลอื่นหลายสกุล รวมกัน หรือเทียบกับหน่วยเทียบอื่นที่กองทุนการเงินกำหนดขึ้น การกำหนดค่าสมอภาคของบาท ดังกล่าวให้กระทำโดยพระราชนูญฎีกา

ในการนี้ที่มีการกำหนดค่าสมอภาคของบาทตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีเหตุสมควร รัฐมนตรีอาจประกาศให้ระงับใช้ค่าสมอภาคของบาทชั่วคราวเป็นเวลาไม่เกินถ้าสิบวัน โดยจะประกาศให้ใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราระบบใดตามที่เห็นสมควร ในระหว่างนั้นด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

ในการนี้ที่ไม่มีการกำหนดค่าสมอภาคของบาทตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีอาจประกาศให้ใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราระบบใดได้ตามที่เห็นสมควรโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดทำ จำหน่าย ใช้ หรือนำออกใช้ซึ่งวัตถุหรือเครื่องหมายใด ๆ แทนเงินตรา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐^{๔๔} ให้กระทรวงการคลังจัดทำและนำออกใช้ซึ่งเหรียญกษาปณ์

เหรียญกษาปณ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ละชนิด ราคาที่นำออกใช้ให้มีได้เพียงขนาดเดียว และจะมีขนาดเท่ากับเหรียญกษาปณ์ชนิด ราคาอื่นไม่ได้ เว้นแต่กรณีการจัดทำและนำออกใช้เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ระบุ หรือเหรียญกษาปณ์ที่ใช้แทนเหรียญกษาปณ์ที่ถอนกืน

ชนิด ราคา โลหะ อัตราเนื้อโลหะ น้ำหนัก ขนาด ลวดลาย และลักษณะอื่น ๆ (ถ้ามี)

^{๔๒} มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

^{๔๓} มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๖

ของหรือภูมายาปณ์รวมทั้งอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ หรือภูมายาปณ์เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒^[๑] หรือภูมายาปณ์ชำระไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

หรือภูมายาปณ์ต่อไปนี้เป็นหรือภูมายาปณ์ชำระ

(๑) หรือภูมายาปณ์ที่ถูกตัด หรือถูกตอก หรือถูกตี หรือถูกกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บุบสลาย หรือชำระจนเสียรูป หรือลวดลายลบเลือน หรือเปลี่ยนแปลงในคลุมภาคร หรือบิดงอ หรือทำให้น้ำหนักลดลง ไม่ว่าโดยเหตุใดในลักษณะที่ปรากฏโดยชัดแจ้ง

(๒) หรือภูมายาปณ์ที่สึกหรอไปตามธรรมชาติจนมีน้ำหนักลดลงเกินกว่าสองเท่าครึ่งของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด

มาตรา ๑๓^[๒] ให้กระทรวงการคลังรับแลกเปลี่ยนหรือภูมายาปณ์ชำระตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) หรือภูมายาปณ์ชำระที่จะรับแลกเปลี่ยนได้ต้องเป็นหรือภูมายาปณ์ที่มิใช่หรือภูมายาปณ์ทองคำ หรือภูมายาปณ์เงิน หรือหรือภูมายาปณ์น้ำเง่า

(๒) หรือภูมายาปณ์ที่ชำระตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๑) ให้รับแลกเปลี่ยนได้ครึ่งราคาของหรือภูมายาปณ์นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) หรือภูมายาปณ์ที่ชำระตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๒) ให้รับแลกเปลี่ยนได้เต็มราคากองของหรือภูมายาปณ์นั้น

พนักงานข้าหน้าที่และสถานที่รับแลกเปลี่ยนหรือภูมายาปณ์ชำระตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ทว.^[๓] เมื่อเห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจถอนคืนหรือภูมายาปณ์ที่ออกให้ชนิดและราคาใด ๆ โดยให้นำมาแลกเปลี่ยนกับชนบัตรหรือหรือภูมายาปณ์อื่นได้

การถอนคืนหรือภูมายาปณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ชนิด ราคา และลักษณะของหรือภูมายาปณ์ที่ถอนคืน

(๒) ระยะเวลาให้นำหรือภูมายาปณ์ที่ถอนคืนมาแลกเปลี่ยนกับชนบัตรหรือหรือภูมายาปณ์อื่นต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ

[๑] มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖

[๒] มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖

[๓] มาตรา ๑๔ ทว.เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๓) พนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่รับหรือส่งทรัพย์สินที่ถอนคืน

หรือส่งทรัพย์สินที่นำมารอแลกเปลี่ยน ถ้าเป็นหรือส่งทรัพย์สินตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ให้รับแลกเปลี่ยนตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๓ ตรี^{๒๒} หรือส่งทรัพย์สินที่ได้รับจากการถอนคืนตามมาตรา ๑๓ ทวิ

วรรคสอง (๒) รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กรมธนารักษ์นำไปยุบหลอมหรือทำลายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่นหรือจำหน่ายต่อไปได้ หรือสั่งให้กรมธนารักษ์จัดการจำหน่ายโดยให้ผู้ซื้อต้องนำไปยุบหลอมหรือทำลายตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมธนารักษ์กำหนด และต้องยุบหลอมหรือทำลายภายใต้การควบคุมและตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาให้แลกเปลี่ยนหรือส่งทรัพย์สินที่ถอนคืนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๓ ทวิ วรรคสอง (๒) บรรดาหรือส่งทรัพย์สินที่ถอนคืนไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

หรือส่งทรัพย์สินที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมายพนักงานดูแลเงินที่ถอนคืนถ้าผู้ใดนำหรือส่งทรัพย์สินมาขอแลกเปลี่ยนกับชนบัตรหรือส่งทรัพย์สินอื่นโดยแสดงเหตุผลและความจำเป็น ให้กระทรวงการคลังรับแลกเปลี่ยนตามมาตรา ๑๓ ทวิ ได้ตลอดไป

มาตรา ๑๔ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจจัดทำจัดการ และนำออกใช้ซึ่งชนบัตรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ต่อไป

ให้รัฐมนตรีประกาศฯ นัดราคาน้ำดื่ม ขนาด และลักษณะอื่น ๆ ของชนบัตรที่จะออกใช้ในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีที่จะนำออกใช้ซึ่งชนบัตรถอนคืน

มาตรา ๑๕ ชนบัตรเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายโดยไม่จำกัดจำนวน

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้นำออกใช้ซึ่งชนบัตร เว้นแต่เป็นการแลกเปลี่ยนทันทีกับ

(๑) ชนบัตรที่นำออกใช้ไปก่อนแล้ว ซึ่งถอนคืนจากชนบัตรออกใช้ หรือ

(๒) สินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีค่าเท่ากันและระบุไว้ในมาตรา ๑๐ ซึ่งจะต้องรับขึ้นบัญชีทุนสำรองเงินตราที่รักษาระบบที่ว่าด้วยมาตรา ๒๖

ชนบัตรได้ชื่อว่าออกใช้บัญชีเวลาที่นำออกใช้และก่อนถอนคืน

มาตรา ๑๗ ชนบัตรที่ถอนคืนจากชนบัตรออกใช้จะเลิกใช้และทำลายเสียหรือจะเก็บไว้ และนำออกใช้อีกได้

มาตรา ๑๘ ชนบัตรชำระไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

ชนบัตรต่อไปนี้ เป็นชนบัตรชำระ

^{๒๒} มาตรา ๑๓ ตรี เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๑) ชนบัตรครึ่งฉบับ กือครึ่งหนึ่งของชนบัตรซึ่งได้ถูกแยกทรงกลาด หรือไกลักบกกลา เป็นสองส่วนตามยืน

(๒) ชนบัตรต่อห้องผิด กือ ชนบัตรซึ่งมีส่วนของชนบัตรฉบับอื่นมาต่อเข้าเป็นฉบับเดียวกัน หรือ

(๓) ชนบัตรขาดวินหรือลบเลือน กือ ชนบัตรซึ่งส่วนหนึ่งขาดหาย หรือมีเหตุที่ทำให้อ่านข้อความหรือตัวเลขไม่ได้ความ

มาตรา ๑๕ ให้ชนาการแห่งประเทศไทยรับแลกเปลี่ยนชนบัตรชำรุดตามข้อจำกัด หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ เมื่อเห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจถอนคืนชนบัตรออกใช้ ชนิดและราคา ใด ๆ โดยให้นำมาแลกเปลี่ยนกับชนบัตรอื่นได้

การถอนคืนชนบัตรออกใช้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในประกาศถอนคืนชนบัตรออกใช้ช้อย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

(๑) ชนิดและราคาของชนบัตรที่ถอนคืน

(๒) ระยะเวลาให้นำส่งชนบัตรที่ถอนคืนซึ่งต้องกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) พนักงานเข้าหน้าที่และสถานที่รับชนบัตรที่ถอนคืน

มาตรา ๑๗ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้กำหนดให้นำส่งชนบัตรที่ถอนคืน ตาม ความในมาตรา ๑๖ บรรดาชนบัตรที่รัฐมนตรีประกาศถอนคืนไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย แต่ให้ชนาการแห่งประเทศไทยรับแลกเปลี่ยนกับชนบัตรอื่นได้ภายในสองปี นับแต่วันที่ชนบัตรถอนคืนตกเป็นเงินที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๑๘ บรรดาชนบัตรที่ตกเป็นเงินที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมาย ตามความใน มาตรา ๑๗ ซึ่งมิได้นำมาแลกเปลี่ยนกับชนบัตรอื่นภายในเวลาที่กำหนดให้นำมาแลกเปลี่ยนได้ ให้ถือ ว่าเป็นชนบัตรที่ถอนคืนแล้วจากชนบัตรออกใช้ และจะโอนสินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งที่มีค่าเท่ากัน ซึ่งถือไว้เป็นทุนสำรองเงินตราตามมาตรา ๒๖ ให้เป็นรายได้ของแผ่นดินก็ได้

หมวด ๒

การดำเนินเรื่องไว้ซึ่งค่าของบาท

มาตรา ๒๗^[๔] เพื่อประโยชน์ในการดำเนินเรื่องไว้ซึ่งค่าของบาทให้ชนาการแห่งประเทศไทย

[๔] มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินิรภรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๗๖

หรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราซึ่งหรือขายหันที่ซึ่งเงินตราต่างประเทศที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามที่ธนาคารพาณิชย์ในราชอาณาจักรจะเรียกให้ซื้อหรือขาย แต่การซื้อหรือขายคราวหนึ่ง ๆ ต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนซึ่งรัฐมนตรีกำหนด

เงินตราต่างประเทศที่กำหนดโดยกฎกระทรวงนี้ ต้องเป็นเงินตราที่ประกอบขึ้นเป็นทุนสำรองเงินตราได้

ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไม่จำต้องซื้อหรือขายหันที่ตามวรรคหนึ่งในขณะที่ยังมีกฎหมายว่าด้วยการกำกัดการซื้อขายเงินปริวรรตต่างประเทศใช้บังคับอยู่

มาตรา ๒๕^[๑๔] การซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยหรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา กับธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๒๓ นั้น อัตราซื้อหรือขายหันที่จะต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนตามค่าสมอภาคของบาทได้ไม่สูงกว่าอัตราขั้นสูงและไม่ต่ำกว่าอัตราขั้นต่ำที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖^[๑๕] รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดอัตราขั้นสูงและอัตราขั้นต่ำสำหรับการซื้อหรือขายหันที่ซึ่งเงินตราต่างประเทศโดยธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลอื่นได้ และเมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว ธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลอื่นที่ซื้อหรือขายหันที่ซึ่งเงินตราต่างประเทศต้องซื้อหรือขายในอัตราที่ไม่สูงหรือต่ำกว่าอัตราที่กำหนดนั้น

ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลอื่นรับเงินส่วนลด หรือเรียกเก็บเงินไม่ว่าประเภทใดเนื่องในการซื้อหรือขายหันที่ซึ่งเงินตราต่างประเทศต้องซื้อหรือขายในอัตราที่ไม่สูงหรือต่ำกว่าอัตราที่กำหนดนั้น ไม่ว่าจะมีประกาศตามวรรคหนึ่งหรือไม่

หมวด ๓

ทุนสำรองเงินตรา

มาตรา ๒๖ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรักษาทุนสำรองเงินตราไว้กองหนึ่งเรียกว่า “ทุนสำรองเงินตรา”

มาตรา ๒๗ บรรดาสินทรัพย์ที่มีอยู่ในทุนสำรองเงินตราซึ่งมีอยู่ก่อนและในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นทุนสำรองเงินตราตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ทุนสำรองเงินตรา้นี้ให้กันไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากสินทรัพย์อื่น ๆ บรรดาที่เป็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

^[๑๔] มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

^[๑๕] มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๒๕^[๑] ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๔ ห้ามมิให้จ่ายทุนสำรองเงินตรา เว้นแต่

(๑) ในขณะเดียวกันนั้นจะได้อ่อนหนบัตรเป็นจำนวนเท่ากันคืนจากนับตรอูกิใช้หรือ

(๒) ในขณะเดียวกันนั้นจะได้รับสินทรัพย์อย่างอื่นตามมาตรา ๓๐ มีค่าท่ากันขึ้นบัญชีเป็นทุนสำรองเงินตรา

การจ่ายทุนสำรองเงินตราดังกล่าวจะกระทำได้ต่อเมื่อได้มีคำสั่งของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย หรือผู้แทนซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งเพื่อการนี้โดยกฎหมาย

มาตรา ๓๐^[๒] ให้สินทรัพย์ต่อไปนี้เป็นสิ่งอันชอบด้วยกฎหมายที่จะประกอบขึ้นเป็นทุนสำรองเงินตรา

(๑) ทองคำ

(๒) เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้ หรือเงินตราต่างประเทศอันได้ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ทั้งนี้ ต้องเป็นรูปเงินฝากในธนาคารนอกราชอาณาจักรหรือในสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

(๓) หลักทรัพย์ต่างประเทศที่ไม่มีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน

(๒)

(๔) ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ ที่นำส่งสมบทกองทุนการเงิน

(๕) ใบสำคัญลิฟท์ดูแล้วสำรอง

(๖) ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน

(๗) หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน (๒) หรือเป็นบาท

(๘) ตัวเงินในประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยพึงซื้อหรือรับซื้อซื้อคลได้ แต่ต้องมีค่ารวมกันไม่เกินร้อยละยี่สิบของจำนวนนับตรอูกิใช้

สินทรัพย์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) นั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องจัดตั้งไว้ให้มีค่ารวมกันทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนนับตรอูกิใช้

มาตรา ๓๑^[๓] การคำนวณค่าแห่งสินทรัพย์ที่เป็นหรือจะรับเข้าเป็นทุนสำรองเงินตรา

[๑] มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐

[๒] มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ๒๕๑๐

[๓] มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๑๑

น้ำ ให้คำนวณดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่มีราคาน้ำบาทหรือตัวเงินในประเทศ ให้คำนวณตามราคาที่ซื้อหรือรับซึ่งชื่อลดไว้ หรือที่ตราไว้แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

(๒) ในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ที่มีราคาระอ่อนคลายเป็นเงินตราต่างประเทศ หรือสิทธิพิเศษ ถอนเงิน ให้คำนวณตามราคาหรือจำนวนดังนี้

(ก) ทองคำและหลักทรัพย์ต่างประเทศ ให้คำนวณตามราคainตลาดต่างประเทศ เมื่อสิ้นปีแต่ละปี หรือถ้าเป็นทองคำหรือหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ซื้อในระหว่างปีใด ให้คำนวณตามราคาที่ซื้อจนถึงเวลาตีราคาเมื่อสิ้นปีที่ซื้อนั้น

(ข) ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงินที่นำส่งสมบทกองทุน การเงินตามความในมาตรา ๓๐ (๔) ให้คำนวณตามจำนวนหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนแล้วไว้ครั้งหลังสุด

(ก) ในลำดับสิทธิ์ซึ่งส่วนสำรองและในลำดับสิทธิ์พิเศษถอนเงิน ให้คำนวณตามจำนวนหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินที่ตราไว้

(ง) เงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณตามจำนวนเงินฝากในขณะนั้น

(จ) หลักทรัพย์รัฐบาลไทย ให้คำนวณตามราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่ซื้อหรือรับซึ่งชื่อลดหรือที่ตราไว้แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

การคำนวณสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง (๒) เป็นบาท ให้คำนวณดังนี้

(๑) ในกรณีที่ไม่มีการกำหนดค่าเสนอภากของบาทหรือค่าเสนอภากของบาท ถูกระงับใช้ ให้คำนวณเป็นบาทตามอัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้องโดยใช้อัตราในตลาดในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปี ให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน

(๒) ในกรณีที่มีการกำหนดค่าเสนอภากของบาท ให้คำนวณโดยแปลงราคาหรือจำนวนสินทรัพย์นั้นเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นที่อาจคำนวณกลับเป็นหน่วยเทียบของบาทได้โดยใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นนั้นในตลาดต่างประเทศในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปี ให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน แล้วให้คำนวณเป็นบาทตามค่าเสนอภาก

(๓) ในกรณีที่มีการกำหนดค่าเสนอภากของบาทโดยเทียบกับหน่วยเทียบที่กองทุน การเงินกำหนด และเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้องนั้นมีค่าเสนอภากโดยเทียบกับหน่วยเทียบที่กองทุนการเงินกำหนด เช่นกัน ให้คำนวณเป็นบาทตามอัตราแลกเปลี่ยนตามค่าเสนอภาก

มาตรา ๓๒ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตีราคасินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตราทุก

ฯ ปี ไม่มากกว่าหกสิบวันนับแต่วันขึ้นปีใหม่

มาตรา ๓๓^{๑๒๑} ผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราแต่ละปีให้รับขึ้นบัญชีผลประโยชน์ประจำปี

สินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีให้ใช้จ่ายได้เพื่อการดังต่อไปนี้

(๑) การพิมพ์หนังสือรวมตลอดถึงการใด ๆ เกี่ยวกับการจัดตั้งโรงพิมพ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อพิมพ์หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นที่รัฐมนตรีเห็นชอบ และการตั้งเป็นทุนหมุนเวียนตามความจำเป็นเพื่อดำเนินกิจการโรงพิมพ์ดังกล่าว

(๒) การออกและจัดการหนังสือ หรือการอื่นใดอันเกี่ยวกับกิจการหนังสือซึ่งรัฐมนตรีอนุมัติ

(๓) การซัดใช้ค่าแห่งสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่คล่อง

(๔) การจัดการเกี่ยวกับสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ

เงินคงเหลือหลังจากการจ่ายตามวรรคสอง เมื่อสิ้นปีให้โอนเข้าบัญชีสำรองพิเศษหรือบัญชีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด^{๑๒๒}

ผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีหรือบัญชีสำรองพิเศษ ให้รับขึ้นบัญชีผลประโยชน์ประจำปี

ถ้าสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีในปีใดมีจำนวนไม่พอแก่การจ่ายดังกล่าว ให้จ่ายจากบัญชีสำรองพิเศษเท่าจำนวนที่ขาด และถ้าสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษมีไม่พอจ่าย ให้จ่ายจากเงินคงคลังเท่าจำนวนที่ขาด ในปีต่อ ๆ ไปถ้าสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมีเหลือจากการจ่ายดังกล่าว ให้ใช้คืนเงินคงคลังจนครบจำนวนที่ได้จ่ายไป และเมื่อเหลือเท่าใดจึงให้โอนเข้าบัญชีสำรองพิเศษไว้

มาตรา ๓๔^{๑๒๓} ในกรณีที่สินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา มีค่าเพิ่มขึ้น ให้โอนส่วนที่เพิ่มขึ้นนั้นเข้าบัญชีสำรองพิเศษ

มาตรา ๓๔/๑^{๑๒๔} สินทรัพย์ที่ได้รับบริจากเพื่อกิจการของฝ่ายอูกบัตรธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยให้นำเข้าบัญชีสำรองพิเศษ

มาตรา ๓๔/๒^{๑๒๕} ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจโอนสินทรัพย์ในบัญชีสำรอง

^{๑๒๑} มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๑๒๒} มาตรา ๓๓ พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๑๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๑๒๓} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๑๒๔} มาตรา ๓๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๑๒๕} มาตรา ๓๔/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

พิเศษเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อการนำออกใช้ซึ่งชนบัตรได้

เมื่อมีการถอนชนบัตรตามวรรคหนึ่งคืนจากชนบัตรออกใช้ ให้โอนสินทรัพย์ที่มีค่าเท่ากันในบัญชีทุนสำรองเงินตราเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษ

หมวด ๔

บทกำหนดไทย

มาตรา ๓๕^[๑๖๓] ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖^[๑๖๔] ธนาคารพาณิชย์หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

ความผิดตามมาตราหนึ่ง ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเบรียบเทียบได้

คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคสอง ให้มีอำนาจสาม肯คนซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยเงินตราเท่าที่ใช้กันมาในระยะเวลา ๓๐ ปีเศษแล้วนั้น มีจำนวนมากมากหลายสิบฉบับ ตัวบทในพระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา และกฎหมายทั่วไป มีทั้งหลักจัดการเงินตราระบบราชการอันเป็นอยู่แต่เดิม แต่ถูกระบั้งการใช้บังคับไปโดยปริยายกับบังคับมีหลักจัดการเงินตราในระบบชั่วคราวใช้บังคับแทน เป็นการสับสนปะปนกันอยู่ และกระჯัดกระจายไม่เป็นหมวดหมู่ เมื่อในปัจจุบันนี้ก็เป็นที่รับรองและได้ใช้หลักจัดการเงินตราระบบชั่วคราวซึ่งมีการต่ออายุกันตลอดมากว่า ๑๕ ปีแล้วเช่นนั้น จึงสมควรที่จะได้ปรับปรุงตัวบทกฎหมายว่าด้วยระบบเงินตราชั่วคราวโดยแก้ไขเล็กน้อย เพื่อใช้ถาวรสืบไปโดยไม่ต้องมีการต่ออายุกันเป็นคราว ๆ เช่นแต่ก่อน

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐^[๑๖๕]

[๑๖๓] มาตรา ๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๘ พ.ศ. ๒๕๑๒

[๑๖๔] มาตรา ๗๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๘ พ.ศ. ๒๕๑๒

[๑๖๕] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕/ตอนที่ ๑๗๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๗๕ วันวาน ๒๕๑๐

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้คือ เนื่องจากรัฐบาลไทยมีความจำเป็นที่จะขอรับเงินจากธนาคารโลกเพื่อนำไปใช้จ่ายในโครงการก่อสร้างเขื่อนผาซ่อน แต่การกู้เงินดังกล่าวจะกระทำได้โดยสะดวกต่อเมืองรัฐบาลไทยได้เขียนเป็นสมาชิกถือตราสารของทบทวนการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งออกให้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้ถือตราสารนั้นได้เข้ามีส่วนร่วมกับทบทวนการชำนัญพิเศษในการให้รัฐบาลสมาชิกและหรือหน่วยงานของรัฐบาลสมาชิกของทบทวนการชำนัญพิเศษนั้นกู้เงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในตราสาร ฉะนั้น จึงเป็นต้องขยายบทนิยามของคำว่า “หลักทรัพย์ต่างประเทศ” ในกฎหมายว่าด้วยเงินตราให้หมายความรวมถึงตราสารดังกล่าวด้วย และอีกประการหนึ่งได้ขยายอำนาจในการใช้ทุนสำรองเงินตราไปทำประโยชน์ในการจัดตั้งโรงพิมพ์เพื่อพิมพ์หนังสือไม่ต้องข้างพิมพ์จากต่างประเทศและเพื่อให้ดันทุนการผลิตชนบัตรคล่อง จึงให้โรงพิมพ์พิมพ์หนังสือรับพิมพ์ตราสารอื่นได้ด้วย

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๔^[๑๔]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้คือ เพื่อที่จะให้ประเทศไทยได้ใช้สิทธิและปฏิบัติตามพันธะในฐานะที่จะเข้าเป็นภาคีน้ำทุกพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้โดยสมบูรณ์ จึงเป็นต้องกำหนดให้ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงินที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบัญชีและการเก็บยังกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นสินทรัพย์ที่ประกอบเป็นทุนสำรองเงินตราในส่วนที่ต้องดำเนินไว้ให้มีค่ารวมกันทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบของยอดชนบัตรที่ออกใช้ได้ด้วยและในโอกาสเดียวกันนี้ สมควรกำหนดให้เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้ หรือเงินตราต่างประเทศอื่นใดที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่างประเทศในรูปเงินฝากในธนาคารอราษฎ拉หรือในสถาบันการเงินระหว่างประเทศ เป็นสินทรัพย์ที่ประกอบขึ้นเป็นเงินสำรองเงินตราได้เช่นกัน กับทั้งสมควรเปลี่ยนแปลงการกำหนดนับอายุการฝากหรือได้ถอน เงินตราต่างประเทศและหลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องจัดดำเนินไว้เสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖^[๑๕]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

^[๑๔] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙/ตอนที่ ๔๙/หน้า ๒๒๐/๒๗ เมษายน ๒๕๑๔

^[๑๕] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๐/ตอนที่ ๖๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๕/๔ มิถุนายน ๒๕๑๖

นุ๊บกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็อ นื่องด้วยการเงินระหว่างประเทศได้
วิัฒนาการไปเป็นอันมาก ทำให้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเงินตราไม่เหมาะสม และสมควร
ปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนให้คล่องตัวและเหมาะสมกับเหตุการณ์ จึง
จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑ ^[๑๑]

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ ก็อ โดยที่กองทุนการเงินระหว่าง
ประเทศเกือบทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยเป็นมาตรฐานเดียวกันอยู่ได้ตกลงให้ดำเนินการแก้ไขระบบการ
แลกเปลี่ยนเงินตราขึ้นใหม่ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นอันจะเป็นประโยชน์แก่การค้าและการลงทุน
ระหว่างประเทศ และบรรดาประเทศที่เป็นมาตรฐานสากลต่างๆ ได้ให้ความเห็นชอบและดำเนินการแก้ไข
ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราของตนให้สอดคล้องตามที่ได้ตกลงนั้นไปแล้ว ในฐานะที่ประเทศไทย
เห็นชอบด้วยกับหลักการในข้อตกลงนี้ และรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้ประเทศไทยได้รับ^{แก้ไข}
ประโยชน์จากการแก้ไขระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย
ว่าด้วยเงินตรา และโดยที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยเร็วด่วนและเป็นความลับ เพื่อป้องกันมิให้มีการ
กระทำการใดอันจะกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจและฐานะการเงินของประเทศไทย จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชกำหนดนี้ขึ้น

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา
พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑ ^[๑๒]

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ ^[๑๓]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจາ
นุ๊บกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็อ โดยที่พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.
๒๕๐๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำและนำออกใช้หรือยกมาปัล
การรับแลกเปลี่ยนหรือยกมาปัลชารุดยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว โดย

^[๑๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕/ตอนที่ ๒๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๙ มีนาคม ๒๕๒๑

^[๑๒] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕/ตอนที่ ๑๑/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๔ มีนาคม ๒๕๒๑

^[๑๓] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐/ตอนที่ ๒๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๓ ธันวาคม ๒๕๓๖

กำหนดให้หรือยกหมายปณ์ที่จัดทำและนำออกใช้แต่ละชนิดราคาน้ำหนาเดียว และให้มีการรับแลกเปลี่ยนหรือยกหมายปณ์ชารุดได้กวดขวางขวางขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการถอนคืนหรือยกหมายปณ์ไว้ด้วย โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายกรุงเทพฯ เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕^[๑๓]

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ บทบัญญัติมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้บังคับแก่สินทรัพย์ที่ได้รับบริจากก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาราตามพระราชกำหนดนี้ หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการจัดตั้งบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. ๒๕๔๕ และกำหนดให้มีการโอนเงินคงเหลือในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีเพื่อนำเข้าบัญชีดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเงินตราให้สอดคล้องกัน และโดยที่ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมีเงินซึ่งได้รับบริจากเพื่อการตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาครวมอยู่ด้วย สมควรกำหนดให้โอนสินทรัพย์ที่ได้รับบริจากดังกล่าวไปไว้ในบัญชีสำรองพิเศษเพื่อเก็บรักษาให้มั่นคงตามภารกุณประสงค์ของผู้บริจาค อนึ่ง เพื่อให้การแก้ไขกฎหมายนี้สะดวกและรวดเร็ว จึงสมควรให้สามารถโอนสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราได้ด้วย และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕^[๑๔]

^[๑๓] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๙๕/ตอนที่ ๖๐ ก/หน้า ๗/๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕

^[๑๔] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๙๕/ตอนที่ ๖๔๙/หน้า ๖/๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕

แบบข้อสอบ พระราชนูญติเงินตรา พ.ศ. 2501

และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2536

1. พระราชนูญตินี้ให้ไว้ ณ วันที่ได้

ก. 18 มกราคม 2501

ข. 18 เมษายน 2501

ค. 18 สิงหาคม 2501

ง. 18 ธันวาคม 2501

ตอบ ก.

2. ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ

ก. รัฐสภา

ข. สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

ค. สภาผู้แทนราษฎร

ง. สถาบันแทนราษฎร

ตอบ ง.

3. พระราชนูญตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อ

ก. เมื่อพื้นกำหนดทดสอบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข. เมื่อพื้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ค. เมื่อพื้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ง. ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ตอบ ง.

4. ซื้อหรือขายทันที หมายความว่า ได้

ก. ซื้อหรือขายโดยโอนตามคำสั่งทางโทรศัพท์

ข. ซื้อหรือขายโดยโอนตามคำสั่งทางโทรศัพท์

ค. ซื้อหรือขายโดยโอนตามคำสั่งทางจดหมาย

ง. ซื้อหรือขายโดยโอนตามคำสั่งทางอีเมล

ตอบ ก.

5. หลักทรัพย์ต่างประเทศ มีความหมายตามข้อใด

ก. หลักทรัพย์ของรัฐบาลต่างประเทศหรือของสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

เป็นสมาชิก

ข. ลักษณะที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก คำประกันการชำระหนี้ตามหลักทรัพย์นั้น

ก. ตราสารที่สถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกออกให้เป็นหลักฐานว่า ผู้ถือตราสารได้มีส่วนร่วมกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกในการให้กู้ยืมเงินแก่รัฐบาลสมาชิก

๔. ถูกทุกข้อ

ตอบ จ.

6. รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้คือ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง
  - นายกรัฐมนตรี
  - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
  - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ตอบ ก.

7. หมวด 1 ตามพระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยเรื่องได้
ก. การดำเนินการเพื่อชี้ค่าของนาท	ข. เงินตราและหน่วยของเงินตรา
ค. ทุนสำรองเงินตรา	จ. บทท้าไป

ตอบ ข.

8. หน่วยของเงินตรา ตามพระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า อธิไร
ก. เรียกว่า หาย	ข. เรียกว่า ชั่ง
ค. เรียกว่า คำลึง	จ. เรียกว่า นาท

ตอบ จ.

9. ตามพระราชบัญญัตินี้ หน่วยนาทแบ่งเป็น
ก. แบ่งเป็น 80 ชั่ง	ข. แบ่งเป็น 20 คำลึง
ค. แบ่งเป็น 100 ล้านคำ	จ. แบ่งเป็น 50 ชั่ง

ตอบ ค.

10. ค่าสมอภาคของนาท ได้แก่ค่าของนาทที่กำหนดโดยเทียบกับหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินหรือเทียบกับเงินตราสกุลอื่น หรือเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากเงินตราสกุลอื่นหลายสกุลรวมกัน หรือเทียบกับหน่วยเทียบอื่นที่กองทุนการเงินกำหนดขึ้น การกำหนดค่าสมอภาคของนาทดังกล่าวให้กระทำโดย
ก. กระทำโดยพระราชกำหนด	ข. กระทำโดยพระราชบัญญัติ
ค. กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา	จ. กระทำโดยกฎกระทรวง

ตอบ ค.

11. ในกรณีที่มีการกำหนดค่าสมอภาคของนาทตามข้อ 10. เมื่อมีเหตุสมควร รัฐมนตรีอาจประกาศให้ระงับใช้ค่าสมอภาคของนาทชั่วคราวเป็นเวลาไม่เกินกี่วัน
ก. เป็นเวลาไม่เกินสามสิบวัน
ข. เป็นเวลาไม่เกินหกสิบวัน

- ก. เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน
- ข. เป็นเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ตอบ ก.

12. ห้ามมิให้ผู้ใดทำ จำนำป้าย ใช้ หรือนำออกใช้ซึ่งวัตถุหรือเครื่องหมายใด ๆ แทนเงินตรา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากใคร

- ก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ข. นายกรัฐมนตรี
- ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ตอบ ก.

13. ให้หน่วยงานได้จัดทำและนำออกใช้ซึ่งเหรียญกษาปณ์

- ก. สำนักกฎหมายปณิชย์
- ข. กรมธนารักษ์
- ค. กระทรวงพาณิชย์
- ง. กระทรวงการคลัง

ตอบ ง.

14. ชนิด ราคา โลหะ อัตราเนื้อโลหะ น้ำหนักกิโลกรัม ลวดลาย และลักษณะอื่น ๆ (ถ้ามี) ของเหรียญกษาปณ์รวมทั้งอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด ให้กำหนดโดย

- ก. ประกาศกระทรวง
- ข. พระราชนิเวศน์
- ค. กฎกระทรวง
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ข.

15. เหรียญกษาปณ์เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดย

- ก. ประกาศกระทรวง
- ข. กฎกระทรวง
- ค. พระราชนิเวศน์
- ง. พระราชนิเวศน์

ตอบ ข.

16. เหรียญกษาปณ์ตามข้อใด เป็นเหรียญกษาปณ์ชำรุด ไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

- ก. เหรียญกษาปณ์ที่ถูกตัด ให้บุบลาย หรือชำรุดจนเสียรูป
- ข. เหรียญกษาปณ์ที่ถูกตอก หรือถูกตี ให้บุบลาย หรือชำรุดจนเสียรูป
- ค. เหรียญกษาปณ์ที่สึกหรอไปตามธรรมชาติ มีน้ำหนักลดลงเกินกว่าสองเท่าครึ่งของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง.

17. ให้หน่วยงานได้รับแลกเปลี่ยนหรือซื้อกำลังที่สำเร็จตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในพระราชบัญญัตินี้
 ก. สำนักกฎหมายปัล
 ข. กรมธนารักษ์
 ค. กระทรวงพาณิชย์
 ง. กระทรวงการคลัง

ตอบ ค.

18. เหรียญกษาปณ์ชำรุดที่จะรับแลกเปลี่ยน ได้ต้องเป็นเหรียญกษาปณ์ที่มิใช่เหรียญกษาปณ์ ชนิดใด
 ก. เหรียญกษาปณ์เงิน
 ข. เหรียญกษาปณ์ขัดเงา[▲]
 ค. เหรียญกษาปณ์ทองคำ
 ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ค.

19. เหรียญกษาปณ์ที่ชำรุดตามข้อ 16. ให้รับแลกเปลี่ยน ได้ตามราคานี้
 ก. ให้รับแลกเปลี่ยน ได้ครึ่งราคาของเหรียญกษาปณ์นั้น
 ข. ให้รับแลกเปลี่ยน ได้เต็มราคาของเหรียญกษาปณ์นั้น
 ค. ให้รับแลกเปลี่ยน ได้ 30 % ของราคាញีมของเหรียญกษาปณ์นั้น
 ง. ข้อ ก. และ ข. ถูก

ตอบ ค.

20. เมื่อเห็นสมควร บุคคลใดมีอำนาจถอนคืนเหรียญกษาปณ์ที่ออกใช้ชนิดและราคายังไง โดยให้
 นำมาแลกเปลี่ยนกับชนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อื่นได้
 ก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 ข. นายกรัฐมนตรี
 ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
 ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ตอบ ค.

21. ระยะเวลาให้นำเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนมาแลกเปลี่ยนกับชนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อื่นต้อง[▲]
 ในนี้อยกว่าระยะเวลาใดนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ
 ก. ต้องไม่น้อยกว่า 3 เดือน
 ข. ต้องไม่น้อยกว่า 6 เดือน
 ค. ต้องไม่น้อยกว่า 1 ปี
 ง. ต้องไม่น้อยกว่า 2 ปี

ตอบ ค.

22. ให้หน่วยงานใดมีอำนาจจัดทำจัดการ และนำออกใช้ชิงชนบัตรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วย
 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ต่อไป
 ก. สำนักกฎหมายปัล
 ข. กรมธนารักษ์
 ค. ธนาคารแห่งประเทศไทย
 ง. กระทรวงการคลัง

ตอบ ค.

23. ห้ามมิให้นำออกใช้ซึ่งธนบัตร เว้นแต่เป็นการแลกเปลี่ยนทันทีกับ
- กับธนบัตรที่นำออกใช้ไปก่อนแล้ว ซึ่งถอนกืนจากธนบัตรออกใช้
  - กับธนบัตรได้ซื้อว่าออกใช้แล้วที่นำออกใช้และก่อนถอนกืน
  - กับ สินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีค่าเท่ากันและระบุไว้ในมาตรา ๓๐
  - ถูกทุกข้อ

ตอบ จ.

24. ธนบัตรชำรุดไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย หมายถึงธนบัตรชนิดใด
- ธนบัตรครึ่งฉบับ
  - ธนบัตรต่อท่อนผิด
  - ธนบัตรขาดวินหรือลบเลื่อน
  - ถูกทุกข้อ

ตอบ จ.

25. ธนบัตรซึ่งมีส่วนของธนบัตรฉบับอื่นมาต่อเข้าเป็นฉบับเดียวกัน มีความหมายตรงตามข้อใด
- ธนบัตรครึ่งฉบับ
  - ธนบัตรต่อท่อนผิด
  - ธนบัตรขาดวินหรือลบเลื่อน
  - ธนบัตรภาพเลื่อนไม่ชัดเจน

ตอบ ข.

26. ครึ่งหนึ่งของธนบัตรซึ่งได้ถูกแยกออกจาก หรือใกล้กับกลางเป็นสองส่วนตามยืน มีความหมาย
ตรงตามข้อใด
- ธนบัตรครึ่งฉบับ
  - ธนบัตรต่อท่อนผิด
  - ธนบัตรขาดวินหรือลบเลื่อน
  - ธนบัตรภาพเลื่อนไม่ชัดเจน

ตอบ ก.

27. เมื่อพื้นกำหนดระยะเวลาที่ได้กำหนดให้นำส่งธนบัตรที่ถอนกืน ตามความในมาตรา ๒๐ บรรดา
ธนบัตรที่รัฐมนตรีประกาศถอนกืนไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย แต่ให้นำการแห่งประเทศไทย
ไทยรับแลกเปลี่ยนกับธนบัตรอื่นได้ภายในระยะเวลาใดปี นับแต่วันที่ธนบัตรถอนกืนตกเป็นเงินที่
ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมาย

ก. ภายใน ๖ เดือน

ข. ภายใน ๑ ปี